

Risinājumi nodokļu jomā Covid-19 radīto seku novēršanai 1/13/20

PwC partnere un nodokļu nodaļas vadītāja
Ilze Rauza

COVID-19 radīto seku novēršanai Latvijas valdība ir nolēmusi rīkoties ne tikai sociālajā un uzņēmējdarbības jomā, bet arī nodokļu risinājumu virzienā.

Papildus spēkā esošajiem tiesiskajiem risinājumiem nodokļu saistību izpildei, valdība tuvākajā laikā plāno iestrādāt normatīvajā regulējumā iespēju nodokļu maksātājiem sadalīt termiņos vai atlikt uz ilgāku laiku nokavēto nodokļu maksājumu veikšanu. Turklāt šāds regulējums tiks attiecināts arī uz tiem nodokļu maksātājiem, kam jau šobrīd ir piešķirts kāds no nodokļu samaksas termiņa pagarinājumiem.

Tāpat valdība plāno uzlikt VID par pienākumu atmaksāt apstiprināto PVN summu visiem nodokļu maksātājiem, neuzkrājot to līdz taksācijas gada beigām.

Plānotie risinājumi nodokļu jomā sniegs atbalstu arī IIN maksātājiem, kas veic saimniecisko darbību, un kuri 2020. gadā varēs neveikt IIN avansa maksājumus un par to neveikšanu netiks rēķināta nokavējuma nauda.

Gaidot atbalsta pasākumus nodokļu jomā no Latvijas valsts iestādēm COVID-19 izraisīto negatīvo seku mazināšanai, jāatceras mūsu rīcībā esošās iespējas pasargāt savu uzņēmumu no nepamatotām PVN izmaksām.

Ja tiek atcelti pasākumi, netiek pildītas līgumsaistības, viesnīcā neierodas viesi, nav iespējams izmantot iegādātos pakalpojumus, preces vai materiālus, un citās situācijās ir vērts norādīt uz esošiem PVN atskaitīšanas un aplikšanas principiem, kas palīdzēs samaksāt PVN tikai tādā apjomā, kādā uzņēmumam vajadzētu, un ne vairāk.

COVID-19 izraisītajā situācijā PVN nedrīkst kļūt par jūsu uzņēmuma izdevumiem, ja -

- jūs vairs nevarat izmantot iegādātās vai saražotās preces vai pakalpojumus;
- ir saņemts avansa maksājums vai depozīts, bet jūsu pakalpojums vairs nebūs pieejams;
- jūsu uzņēmumam ir pienākums maksāt zaudējuma kompensāciju.

Gan PVN likums, gan judikatūrā paustās atziņas ļauj neveikt PVN atskaitīšanas korekcijas un PVN samaksu valsts budžetā, ja esat iegādājušies preces vai pakalpojumus ar PVN, bet objektīvu iemeslu dēļ vairs neveicat plānoto darbību, projekta realizāciju, preču piegādi vai pakalpojuma sniegšanu saviem klientiem.

Koronavīrusa dēļ apturētā darbība var būt uzskatāma par pārtrauktu vienīgi objektīvu iemeslu dēļ. Proti, ja iegādātās preces vai pakalpojumus vēlāk jūs vairs nevarēsiet izmantot savā saimnieciskajā darbībā, jums būs svarīgi pierādīt VID iemeslus un sniegt attiecīgus dokumentus un informāciju, kas apstiprinās šādu pamatojumu. Piemēram, jūs esat organizējuši pasākumu un tā ietvaros samaksājuši par telpām un materiāliem, esat tos saņēmuši, bet pasākums atcelts COVID-19 dēļ.

Kad viesnīcas saņem priekšmaksu depozīta veidā, bet klienti neierodas un nesaņem atmaksu, saskaņā ar pastāvošo judikatūru un PVN likuma normām viesnīcām nebūs jāmaksā PVN. Tas pats attiecas arī uz

citām situācijām, kurās COVID-19 dēļ jums jāatceļ savi biznesa attīstības plāni vai arī jums jau radušās ievērojamas PVN izmaksas.

Vēršam jūsu uzmanību, ka, lai izvairītos no tā, ka zaudējumu atlīdzināšana kļūst par atlīdzību par pakalpojumu, kas ir ar PVN apliekams objekts, jāpārskata parakstīto vai parakstāmo līgumu nosacījumi. Ja šāda saņemamā kompensācija ir saistīta ar zaudējumu segšanu, nevis kā maksa par saistībām, un tā nav saistīta ar zaudējumu summu, PVN nebūtu maksājams.